

Den 7. oktober 2019

Til medlemmerne af Forsvars- og Beskæftigelsesudvalgene.

De mænd og kvinder, vi som nation sender ud på internationale missioner, yder en kæmpe-stor og uselvvisk indsats for at sikre fred og stabilitet i verden og tryghed herhjemme. Langt de fleste vender heldigvis hjem – styrkede og med nye kvalifikationer. Men nogle af veteranerne kommer hjem med ar på krop og sjæl. Dem har vi en særlig forpligtelse til at tage os af. Vi søger hele tiden at skaffe mest mulig viden og empiri, så vi kan blive endnu bedre i vores indsats – en indsats som også skal favne de pårørende.

Videncentret under Veterancentret har som sin primære opgave at sikre, at indsatsen for veteraner og pårørende bygger på en solid faglighed og nyeste viden. Videncentret har igennem en årrække fulgt flere hold, som har gjort tjeneste i Afghanistan.

Resultaterne af den seneste rapport, som undersøger det psykiske helbred for ISAF hold 10 – 6,5 år efter hjemkomst, viser bl.a., at 13,6 % af vores udsendte enten oplever et højt niveau af PTSD-symptomer eller moderate eller svære depressionssymptomer – eller begge dele. Undersøgelsen indikerer også, at PTSD-symptomer kan udvikle sig over tid.

Resultaterne af undersøgelsen af "ISAF10 – 6,5 år efter hjemkomst" viser tilsvarende tendenser som en tidligere undersøgelse af "ISAF hold 7 – 6,5 år efter". Begge hold oplevede hårde kamphandlinger, som resulterede i faldne og sårede kammerater.

Heldigvis kommer de fleste af vores veteraner styrkede hjem, men der er ingen tvivl om, at det er bekymrende, at en gruppe veteraner får psykiske efterreaktioner efter en udsendelse. Derfor skal vi gøre alt, hvad vi kan for, at det rammer færre i fremtiden. Det er samtidig den største og bedste hjælp, vi kan give de pårørende og børnene – nemlig at en far eller mor kommer styrket tilbage fra en udsendelse.

Undersøgelserne leverer vigtig viden, der skal nyttiggøres i forhold til at udvikle indsatsen for vores veteraner før, under og efter udsendelse. Denne viden vil indgå i den forestående evaluering af veteranindsatsen. Fokusområderne vil her bl.a. være, hvordan vi kan blive bedre til at forebygge psykiske efterreaktioner og dermed reducere risikoen for, at Danmarks soldater kommer hjem med ar på sjælen, samt hvordan vi forbedrer indsatsen over for de mest udsatte veteraner og deres pårørende, herunder børn.

Ved siden af den hjælp og rådgivning, som Veterancentret kan tilbyde veteraner, som får en PTSD-diagnose som følge af deres udsendelse, er der mulighed for, at de kan få anerkendt deres skade i arbejdsskadesystemet.

Derfor er der også allerede gjort meget for at sikre, at arbejdsskadesystemet er gearet til at behandle sager om udsendte soldater, der har fået en psykisk sygdom. Der er således oprettet et særligt sekretariat i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvor specialiserede medarbejdere behandler disse sager. Dernæst er forsinket PTSD blevet optaget på fortegnelsen over erhvervssygdomme i 2013, og i 2014 vedtog et enigt Folketing en særlov for tidligere udsendte soldater, der indebærer et mere lempeligt dokumentationskrav til sent diagnosticeret PTSD. Anerkendelsesprocenten for sager med PTSD inden for branchen Forsvar og Civilforsvar har siden ligget stabilt på cirka 80 pct. Efterfølgende er også depression som følge af krigsdeltagelse optaget på erhvervssygdomsfortegnelsen, og senest har et bredt flertal i Folketinget ønsket at forkorte sagsbehandlingstiden for veteraner med psykiske lidelser til 12 måneder.

Vi er løbende i dialog med veteranernes interesseorganisationer og Folketingets partier om udviklingen og behovet for eventuelle justeringer. I den forbindelse har vi netop modtaget Soldaterlegatets rapport om behandlingen af veteranernes psykiske arbejdsskadesager. Rapporten retter kritik af behandlingen af sager om anerkendelse af PTSD. Det gør indtryk, når der rejses kritik af myndighedernes vurdering af kravene til anerkendelse, og ministerierne vil derfor nu nærlæse rapporten. Samtidig er rapporten sendt til de relevante myndigheder med henblik på, at de kan forholde sig til rapportens kritikpunkter samt vurdere, om analysen giver anledning til, at de relevante myndigheder igangsætter initiativer på området.

For vi er begge bekymrede over, at så mange af vores veteraner får psykiske efterreaktioner efter en udsendelse. Vi har som samfund en forpligtigelse til at arbejde målrettet frem mod, at det rammer færre i fremtiden - for veteranernes og de pårørendes skyld.

Offentliggørelse af undersøgelsen "ISAF 10 - 6,5 år efter hjemkomst" vil finde sted umiddelbart efter denne orientering af medlemmerne af Forsvars- og af Beskæftigelsesudvalgene.

Med venlig hilsen

Trine Bramsen
Forsvarsminister

Peter Hummelgaard
Beskæftigelsesminister